

D008 การส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในเด็กปฐมวัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

ประสิทธิ์ คุณแสนใส, จักรพันธ์ บุญสง, ภัทรภรณ์ พันธังค์

กลุ่มงานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานีมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 839 แห่ง และมีเด็กอายุ 3 ปี จำนวน 23,976 คน ผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ปี 2553 - 2555 พบว่าเด็กอายุ 3 ปี ปรากฏจากฟันผุร้อยละ 26, 61 และ 55 ตามลำดับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันร้อยละ 97, 61 และ 100 ตามลำดับ แม้จะมีกิจกรรมการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันให้กับเด็กแต่ยังพบว่าโรคฟันผุยังเป็นปัญหาที่พบมากในเด็กกลุ่มนี้ ดังนั้นการที่จะลดอัตราการเกิดโรคฟันผุจำเป็นจะต้องมีนวัตกรรมหรือรูปแบบการดำเนินงานทั้งในส่วนการส่งเสริมป้องกันและการให้การรักษาย่างต่อเนื่องจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้เพื่อค้นหารูปแบบและนวัตกรรมในการดูแลทันตสุขภาพในเด็กปฐมวัย สนับสนุนและถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เป็นต้นแบบสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) ศึกษาการสนับสนุนการดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขในเด็กปฐมวัย โดยศึกษารูปแบบกระบวนการทำงาน เพื่อถ่ายทอดและนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดคุณค่าและประโยชน์กับพื้นที่ พบว่า ดำเนินการให้อำเภอคัดเลือกตัวแทนสถานบริการอำเภอละ 1 แห่ง นำเสนอรูปแบบการดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขในเด็กปฐมวัย มีจำนวน 25 อำเภอ รวมมีสถานบริการที่เข้าร่วมนำเสนอ จำนวน 25 แห่ง แยกประเภทที่เข้าร่วมนำเสนอเป็นการดำเนินการในโรงพยาบาล 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 20 และการดำเนินการใน รพ.สต. จำนวน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 โดยการคัดเลือกจะแบ่งประเภทการนำเสนอเป็น ด้านนวัตกรรม จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 40 ด้านรูปแบบการดำเนินงาน จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60 ผลการคัดเลือก มีสถานบริการที่มีนวัตกรรมดีเด่น จำนวน 3 แห่ง และสถานบริการที่มีรูปแบบการดำเนินงานดีเด่น จำนวน 3 แห่ง โดย นวัตกรรม และรูปแบบการดำเนินงานที่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับการถ่ายทอดให้กับพื้นที่ในระดับอำเภอเพื่อเป็นรูปแบบในการดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขในเด็กปฐมวัย สรุปรายการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ การดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุขในเด็กปฐมวัย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินงานที่เห็นผลได้ชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัยได้ทันทั่วถึง การมีรูปแบบการดำเนินงานที่ดีที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในพื้นที่ได้ก็นับว่าเป็นประโยชน์ในการทำงานของระดับพื้นที่